

Uchwała Nr 076/g272/P/19

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku z dnia 28 marca 2019 r.

Działając na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5, art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), art. 18 ust. 2 pkt 8, art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 506), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 z późn. zm.), art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r. poz. 1821 z późn. zm.), art. 28 § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 800 z późn. zm.) oraz art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) – Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w wyniku badania uchwały Nr IV/39/2019 Rady Gminy Stare Pole z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso

orzeka nieważność § 3 badanej uchwały.

UZASADNIENIE

W dniu 5 marca 2019 roku do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynęła uchwała Nr IV/39/2019 Rady Gminy Stare Pole z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz określenia inkasentów i wynagrodzenia za inkaso, zaś w dniu 28 marca 2019 roku była przedmiotem badania Kolegium tut. Izby.

W badanej uchwale Rada Gminy Stare Pole zarządziła pobór podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wskazała inkasentów podatków oraz ustaliła wynagrodzenie za inkaso od zebranej kwoty podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego na terenie sołectwa.

Ponadto w § 3 badanej uchwały Rada Gminy Stare Pole postanowiła, że: *„Wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w § 2 dokonywana będzie w terminie do 30 dni po zakończeniu kwartału.”*

Analiza treści powyższej uchwały wskazuje, że jest ona obarczona wadą o charakterze istotnego naruszenia prawa, w kontekście przytoczonych niżej przepisów aktów prawnych.

W ocenie Kolegium tut. Izby zapis § 3 przedmiotowej uchwały określający termin wypłaty wynagrodzenia inkasentom za pobór podatków od osób fizycznych w drodze inkasa ustalony został z przekroczeniem kompetencji określonych przepisami art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym.

W myśl ww. przepisów rada gminy może zarządzić pobór podatku rolnego od osób fizycznych, podatku leśnego od osób fizycznych, podatku od nieruchomości od osób fizycznych, w drodze inkasa oraz wyznaczyć inkasentów i określić wynagrodzenie za inkaso.

Zatem, w ocenie Kolegium tut. Izby, zapis § 3 przedmiotowej uchwały określający termin wypłaty wynagrodzenia inkasentom za pobór podatków od osób fizycznych w drodze inkasa ustalony został z przekroczeniem kompetencji określonych ww. przepisami prawa, ponieważ takich możliwości dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego ustawodawca w nich nie przewidział.

Również takie kompetencje dla rady gminy nie zostały ustalone w art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa, który to przepis ma zastosowanie w sprawach dotyczących podatków i opłat lokalnych. Rada gminy na podstawie ww. regulacji prawnej może ustalać wynagrodzenie dla inkasentów z tytułu poboru podatków stanowiących dochody budżetu gminy. Ponadto z przepisu art. 28 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że jedynym warunkiem wypłacenia wynagrodzenia inkasentowi jest terminowe wpłacenie podatku.

Z istoty ww. regulacji wynika więc, że nie ma podstawy prawnej dla rady gminy do stanowienia w drodze uchwały regulacji w zakresie ustalania terminu wypłaty wynagrodzenia inkasentom. Zatem postanowienie Rady określające termin wypłaty wynagrodzenia za inkaso narusza przepisy art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym w związku z ww. art. 28 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa.

Podobne stanowisko w przedmiotowej kwestii zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 29 czerwca 2017 r. (sygn. akt I SA/Po 212/17), w którym stwierdził, między innymi, że jeżeli katalog spraw, w zakresie których ustawodawca upoważnił radę gminy do określenia szczegółowych zasad postępowania, jest zamknięty, to rada ta może dokonywać regulacji prawnych tylko w takim zakresie, w jakim została do tego upoważniona. Ponadto, jeżeli dany przepis i wskazane w nim elementy mają charakter wyczerpujący, to nie jest dopuszczalna wykładnia rozszerzająca zastosowanie tego przepisu w odniesieniu do innych kwestii, które nie zostały w nim wymienione. Co nadto istotne, w ww. sprawie, jakkolwiek Sąd uznał za wadliwe zapisy ustalone przez radę gminy w zakresie terminu zapłaty wynagrodzenia za inkaso opłat lokalnych, to taka koncepcja sądu znajdzie, w ocenie Kolegium tut. Izby, również zastosowanie w odniesieniu do inkasa podatków lokalnych – w podanym zakresie przedmiotowym, czyli dotyczącym ustalenia terminu zapłaty wynagrodzenia za inkaso.

Z kierunkiem niniejszego rozstrzygnięcia korespondują również normy wynikające z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w zw. z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym.

Zgodnie bowiem z art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wywiedziona z przepisu prawa norma prawna jest podstawą dla działania upoważnionego w tym przepisie organu, a więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa upoważniających do podjęcia danego aktu prawnego. Z kolei art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym stanowi o tym, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat, jednakże organ stanowiący ma to czynić w granicach określonych w ustawach.

W ocenie Kolegium tut. Izby w odniesieniu do stwierdzonego uchybienia w badanej uchwale, wystąpiły przesłanki do orzeczenia jej nieważności w podanym zakresie przedmiotowym.

W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 22 stycznia 2019 r. (sygn. akt I SA/Gd 1045/18) podkreślono, że: "Jeżeli prawo miałyby zostać w widoczny sposób zdeformowane, przez utrzymanie w mocy aktu prawa miejscowego niezgodnego z prawem, to wówczas należałoby uznać, że dochodzi do istotnego naruszenia prawa.". Z orzecznictwa sądowego wynika bowiem, że nieważność powoduje jedynie istotne naruszenie prawa, przy czym może zostać ona stwierdzona tylko wobec uchybień, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym.

Mając powyższe na uwadze Kolegium tut. Izby postanowiło jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, wnoszona za pośrednictwem tutejszej Izby.

Przewodnicząca Kolegium
Luiza Budner - Iwanicka

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Gdańsku

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Typ dokumentu	Uchwała - rozstrzygnięcie w części
Tytuł dokumentu	orzeka nieważność § 3 badanej uchwały.
Sygnatura	076/g272/P/19
Data dokumentu	2019-03-28
Data złożenia podpisu	2019-04-01 15:44:14
Osoba podpisująca	Luiza Budner - Iwanicka; RIO w Gdańsku
Wystawca certyfikatu	CN=CERTUM QCA, O=Asseco Data Systems S.A., C=PL, 2.5.4.5=Nr wpisu: 14
Identyfikator dokumentu	19BF7D3B-A818-4CEA-87E1-C4B3BA25A7B7